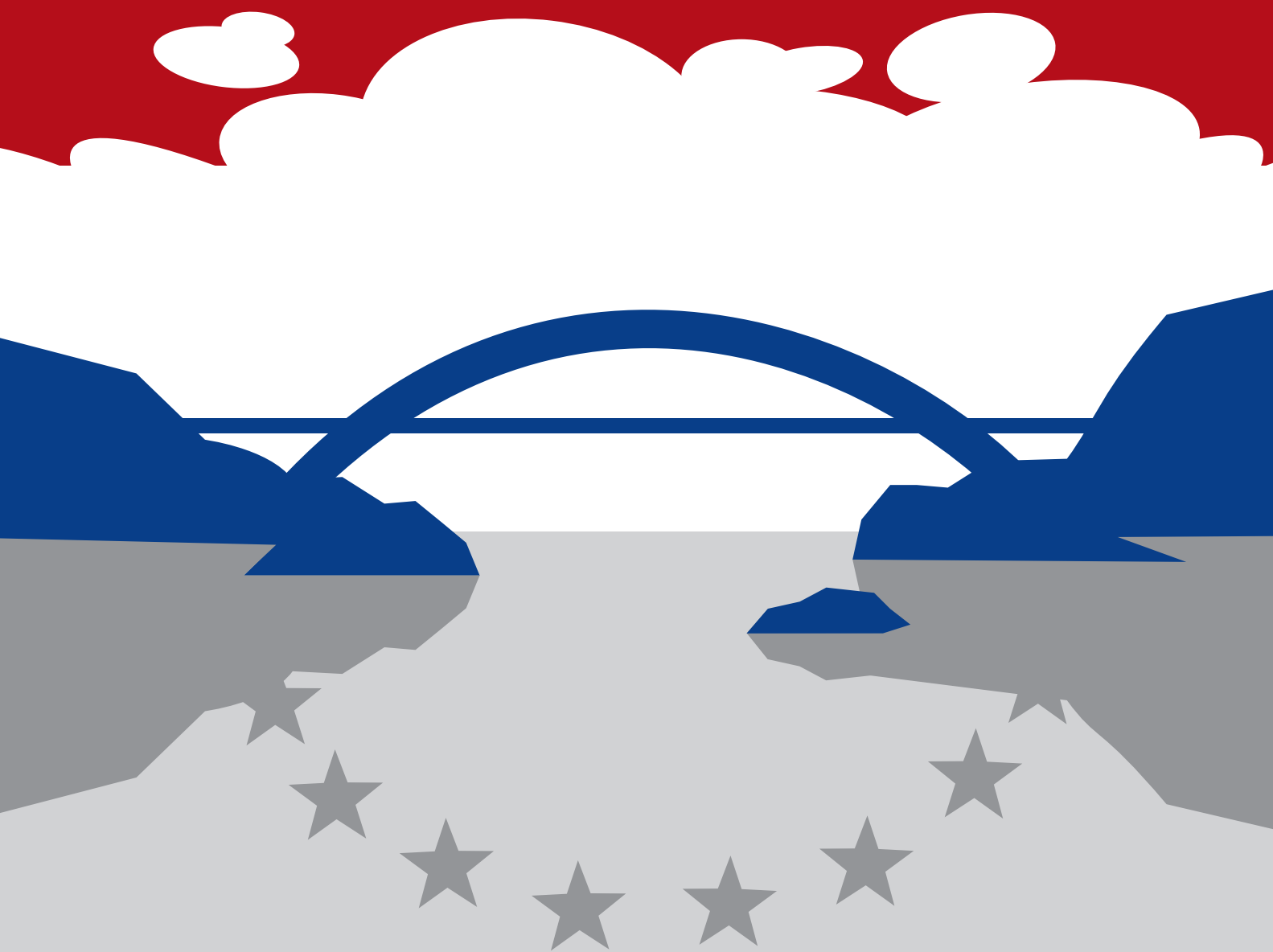

INTERREG

EU-program for grenseoverskridende
regionalt samarbeid

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Geografisk avgrensning av de nordiske Interreg III A og B-programmene

Norge og det regionale samarbeidet i Europa

Internasjonalt regionalpolitisk samarbeid er viktig for å sikre norske interesser, blant annet i forbindelse med revisjon av EUs regionalpolitikk, statsstøtteregulering og EU-utvidelsen. Regjeringen ser derfor på norsk deltakelse i EUs Interreg-program som et viktig bidrag til europapolitikken.

Gjennom dette samarbeidet og erfaringsutveksling med andre land og regioner i Europa kan Norge også få impulser til å videreutvikle norsk regionalpolitikk, styrke fylkeskommunen som regional utviklingsaktør og stimulere til næringsutvikling i distriktene.

Interreg: EU-program for grense-overskridende regionalt samarbeid

Interreg er EUs program for å fremme sosial og økonomisk integrasjon over landegrensene gjennom regionalt

samarbeid. Programmet ble etablert i 1991 for å styrke samarbeidet mellom naboregioner som var delt av nasjonale grenser innenfor og på grensen av EU. Det har lagt til rette for oppbygging av sosiale og kulturelle fellesskap og har gjennom dette medvirket til en mer balansert utvikling og integrasjon i Europa. Norge har deltatt i Interreg-samarbeidet siden 1996.

Inneværende programperiode strekker seg fram til og med 2006.

Forskjellige "generasjoner" og ulike programområder

De enkelte programperiodene i Interreg-samarbeidet har gitt navn til forskjellige "generasjoner" av programmer. Den første programperioden, Interreg I, varte fra 1991 til 1993, Interreg II pågikk mellom 1994 og 1999, mens det nåværende Interreg III-programmet strekker seg fra 2000 til 2006. Neste programperiode vil løpe fra 2007 til 2013.

Interreg består av tre "armer" eller programområder, A, B og C, som i sin tur omfatter en rekke delprogrammer og enkeltprosjekter.

Interreg A handler om grenseregionalt samarbeid, det vil si samarbeid mellom regioner som ligger langs eller på hver sin side av en nasjonsgrense. Prioriterte innsatsområder er:

- Å fremme utvikling i distriktene
- Å fremme utvikling av entrepenørskap og små og mellomstore bedrifter
- Å fremme samarbeid innenfor utdanning, forskning, kommunikasjon, helse og kultur

Interreg B dreier seg om transnasjonalt samarbeid; styrking av unionen gjennom regionale samarbeidskonstellasjoner som kan omfatte både nasjonale, regionale og lokale myndigheter. Prioriterte innsatsområder er:

- Å utvikle strategier for samordnet planlegging på en transnasjonal skala, mellom byer og mellom by og omland
- Å fremme utviklingen av effektive og bærekraftige transportsystemer spesielt i perifere områder
- Å fremme bevaring av miljøet og god forvaltning av natur- og kulturressurser

Interreg C omfatter interregionalt samarbeid, det vil si samarbeid mellom regioner

som ikke nødvendigvis grenser til hverandre. Prioriterte innsatsområder er:

- Erfaringsutveksling
- Nettverksbygging
- RFO (Regional Framework Operations), tematiske miniprogrammer hvor flere prosjekter inngår

I tillegg til disse tre programområdene omfatter Interreg-samarbeidet også de to programmene ESPON og INTERACT, som begge ble startet i 2002.

ESPON, The European Spatial Planning Observatory Network, eller Det europeiske observasjonsnettverket for romlig planlegging som det kan kalles på norsk, er et samarbeid mellom en rekke europeiske plan- og forskningsinstitusjoner. Formålet er å utvikle et felles datagrunnlag som kan gjøre det mulig å sammenlikne den regionale utviklingen i hele Europa.

INTERACT er et støtteprogram for Interreg og har til hensikt å systematisere og formidle gode brukererfaringer ("best practise"-eksempler) mellom programmene og deltakerne i enkeltprosjektene.

Finansielle ressurser

Budsjettet for det pågående Interreg III-programmet er ca. 4,9 milliarder euro (ca. 40 milliarder NOK), fordelt på hele programperioden 2000-2006. Av dette beløpet går 67 prosent til Interreg A, 27 prosent til Interreg B og 6 prosent til Interreg C.

I EU er Interreg-programmene finansiert av midler fra regionalfondet, ERDF, eller andre strukturfondsmidler. Som ikke-medlem kan ikke Norge nyttegjøre seg EU-finansiering, og den norske deltakelsen i Interreg blir finansiert over statsbudsjet-

tet og gjennom lokale, regionale og andre nasjonale tilskudd. Til sammen er det fra norsk side bevilget vel 1 mrd. kroner til Interreg III for perioden 2000-2006.

Hvem kan delta?

Selv om Interreg er et regionalpolitisk utviklingsverktøy for EU, kan også ikke-medlemmer, som for eksempel Norge, få delta. Interreg er videre et "åpent" program, der både statlige aktører, fylkeskommuner og kommuner, frivillige organisasjoner og private bedrifter kan delta i prosjektene.

Et hovedprinsipp for Interreg er at regionene på hver side av en nasjonsgrense, eller nasjonene som deltar skal ha en felles strategi og et felles utviklingsprogram. Videre skal samarbeidet organiseres som et partnerskap og det skal bygge på en "grasrot-modell" ("bottom up-modellen").

Utsikter for neste Interreg-periode

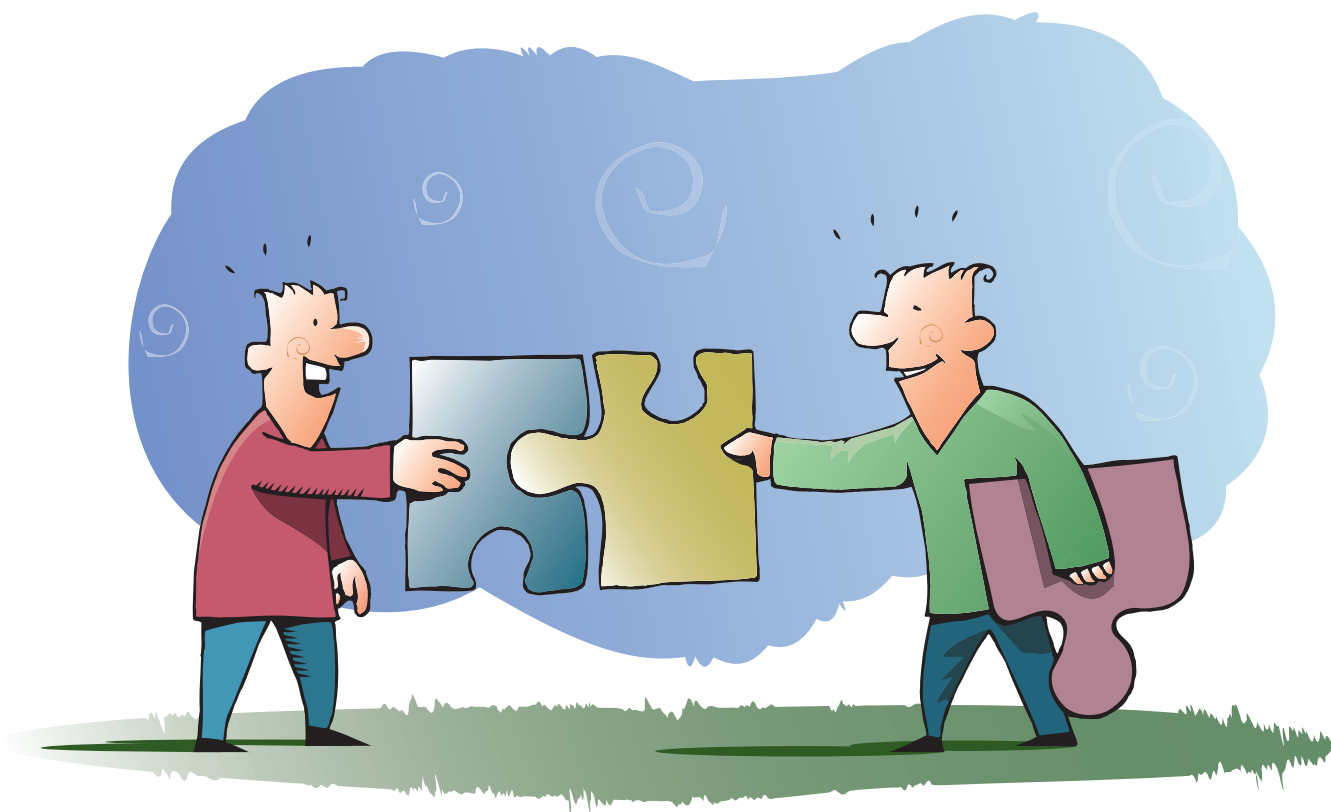
For den neste programperioden, som løper fra 2007 til 2013, har EU-kommisjonen foreslått å oppgradere Interreg fra å være et såkalt Fellesskapsinitiativ til å bli et selvstendig mål for europeisk territorielt samarbeid. Samtidig har kommisjonen foreslått å stille 3,94 prosent av EUs strukturfondsmidler til disposisjon for Interreg. Det tilsvarer 13,2 milliarder euro (ca. 110 milliarder NOK), et beløp som er 2 ½ ganger høyere enn for inneværende periode.

I forhold til den økte befolkningen i EU etter utvidelsen i 2004 (+ 20 prosent) svarer dette til en fordobling av Interreg-midlene pr. innbygger - fra ca. 14 euro til 29 euro pr. innbygger i 2007-2013.

Norsk deltakelse i Interreg

Norge deltar i sju av de i alt 70 Interreg III-programmene. Tre av disse hører til Interreg III A og er grenseregionale programmer som dekker hele Norges grense til Sverige, Finland og Russland (Sverige-Norge, Kvarken-MittSkandia, Nord). Tre hører til Interreg III B og er transnasjonale programmer (Østersjø-programmet, Nordsjøprogrammet, Nordlig Periferi). Norge deltar også i Interreg III C, det interregionale samarbeidsprogrammet, som omfatter fire delprogrammer eller geografiske soner (Sone Nord, Vest, Sør og Øst).

Innenfor disse sju programmene fantes det våren 2005 til sammen vel 300

Interreg-prosjekter med norsk deltakelse, hvorav ca. 210 grensregionale prosjekter, vel 80 transnasjonale prosjekter og drøyt 10 interregionale prosjekter.

Interreg-satsingen i Norge samordnes av Kommunal- og regionaldepartementet, som også har budsjettansvaret på sentralt hold. Ansvar for tildeling av tilskudd innenfor Interreg III A-programmene er desentralisert til fylkeskommunene, mens tilskudd til Interreg III B og C håndteres av de respektive programsekretariatene.

Nærmere om de enkelte programmene

Interreg III A, Sverige-Norge

Programmet sikter mot å initiere, utvikle og styrke de norsk-svenske kontaktene og samarbeidet over Kjølen. Et overgripende budskap er at det er mye å vinne på et økt grensesamarbeid. Geografisk strekker programområdet seg langs grensen fra Nord-Trøndelag og Jämtland i nord til Østfold og Västra Götaland i sør.

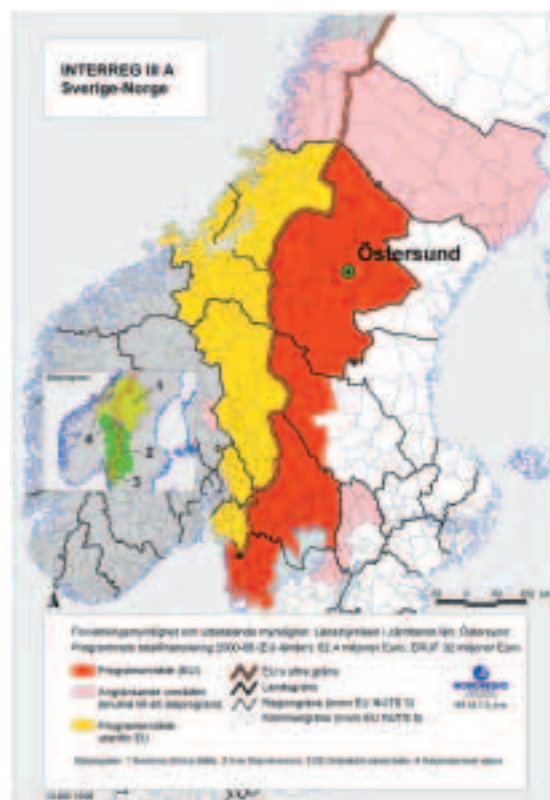
Sverige-Norge-programmets visjon er gjennom grenseoverskridende samarbeid å skape en attraktiv og konkurransekraftig region med godt livsmiljø og bærekraftig utvikling, der folks ulike behov og utviklingsmuligheter blir tatt vare på.

Programmet omfatter 135 prosjekter fordelt på fire delprogrammer: Grenseløst samarbeid, Indre Skandinavia, Nordens Grønne Belte og det sørsamiske området Åarjelsaemien dajve.

I Grenseløst samarbeid samarbeider 13 svenske kommuner i Västra Götalands län med kommunene Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Rygge, Våler og Rakkestad i Østfold fylke.

Også prosjekter i de andre kommunene i Østfold kan få støtte.

I Indre Skandinavia-programmet samarbeider Värmlands län og to kommuner i Dalarnas län, Hedmark fylkeskommune, kommunene Askim, Skiptvet, Eidsberg, Trøgstad, Marker, Rømskog, Aremark, Hobøl og Spydeberg i Østfold fylke, kommunene Hurdal, Nannestad, Gjerdrum, Eidsvoll, Ullensaker, Nes, Fet, Sørums og Aurskog-Høland i Akershus fylke. Prosjekter i Lillehammer og Gjøvik i Oppland og Skedsmo og Ås i Akershus kan også få støtte.

Områdene som hører til Sverige-Norge-programmet

Nordens grønne Belte omfatter Jämtlands län, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylkeskommuner.

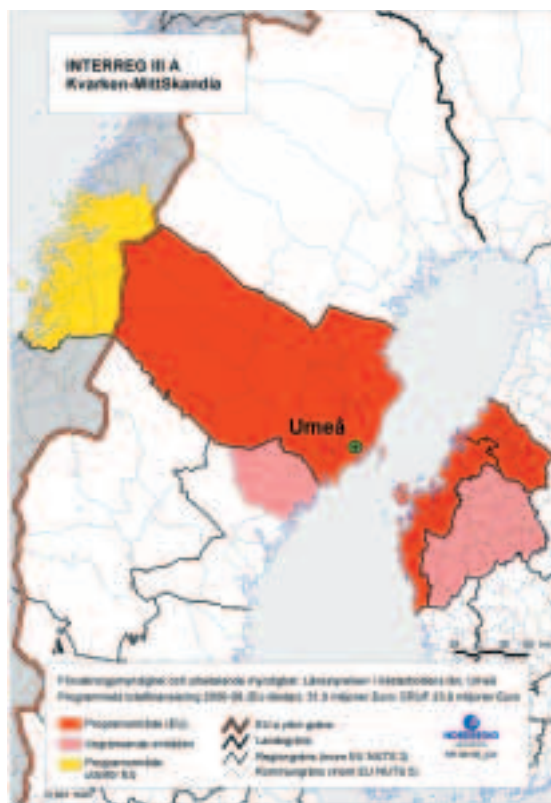
Årjelsaemien dajve omfatter Jämtlands län, samt Nord- og Sør-Trøndelag, Idre sameby i Dalarnas län og Elgå reinbeites-distrikt i Hedmark fylke. Også prosjekter fra Västerbottens län og deler av Nordland fylke (Helgeland) kan få støtte. For perioden 2000-2006 mottar Sverige-Norge-programmet et tilskudd på 32,0 millioner euro (262,4 millioner NOK) fra EUs strukturfond (ERDF), mens samlet offentlig støtte fra EU-landene ligger på 62,4 millioner euro (511,7 millioner NOK).

I tillegg kommer det norske nasjonale bidraget på 25 millioner euro (205 millioner NOK). Hovedsekretariatet for programmet er lagt til länsstyrelsen for Jämtlands län i Östersund, men alle de enkelte delområdene har hvert sitt regionale sekretariat.

Interreg III A, Kvarken-MittSkandia

Programmet omfatter Västerbottens län i Sverige og landskapene Österbotten og Mellersta Österbotten i Finland, samt Helgeland i Norge. Fra Norge deltar 18 Helgelandskommuner og fra Sverige er 15 Västerbotten-kommuner med, sammen med Örnsköldsvik i Västernorrlands län. Fra Finland deltar 18 kommuner fra Österbotten, 12 kommuner fra Mellersta Österbotten og 27 kommuner fra Södra Österbotten. Programmets visjon er at Kvarken og MittSkandia sammen skal bli en region med gode kommunikasjoner, særlig i øst-vest-retning, preget av aktivt samarbeid og stort samhold. Til sammen omfatter programmet 50 prosjekter (2004/2005), hvorav Norge deltar i 23 prosjekter. Hovedsekretariatet for Kvarken-MittSkandia-programmet er lagt til länsstyrelsen for Västerbotten län i Umeå.

Programmet disponerer 23,9 millioner euro (196 millioner NOK) for hele

Områdene som hører til Kvarken- MittSkandia-programmet

perioden fra 2000 til 2006 i strukturfondsmidler fra EU (ERDF), mens den totale støtten til programmet fra EU-landene utgjør 51,0 millioner euro (418 millioner NOK). I tillegg kommer den norske støtten på 2,7 millioner euro (22,1 millioner NOK).

Interreg III A, Nord

I Nord-programmet deltar fire land; Norge, Sverige, Finland og Russland, og programområdet omfatter Finnmark, Troms og Nordland fylkeskommuner samt Lapplands län i Finland, Norrbottens län i Sverige og den nordvestlige del av Russland. Norra Österbottens län i Finland og Västerbottens län i Sverige er tilsluttet programmet.

Programmet er sammensatt av tre delprogrammer. Kolarctic omfatter hele

området nedenfor. Nordkalotten omfatter området med unntak av det russiske området. Sápmi omfatter de samiske bosetningsområdene i Nord-regionen. Totalt omfatter programmet 86 ulike prosjekter (2004/2005). Av disse har 55 prosjekter norsk deltakelse.

Kolarctic har som mål å redusere problemene som perifer plassering innebærer for grenseregionene, og å stimulere til grenseoverskridende samarbeid. Videre er det viktig å styrke samarbeidsstrukturer som allerede finnes, og bygge på dette.

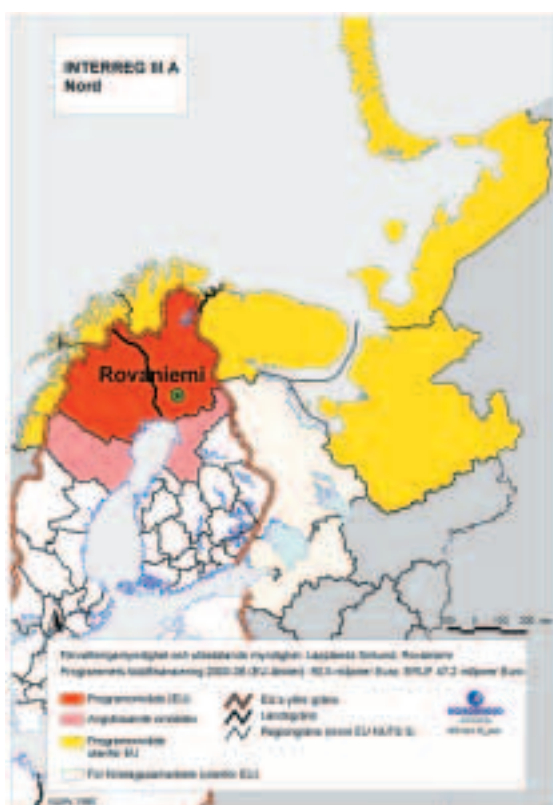
Det er også viktig å styrke regionens forutsetninger for å ta i mot store internasjonale investeringer gjennom å utnytte spesialkunnskap i regionen, og således få større nytte fra de store investeringene som er planlagt her.

For Nordkalotten er hovedmålet å øke regionens funksjonalitet gjennom næringslivssamarbeid, infrastrukturensamarbeid, utvikling av spesialkompetanse og identitetsskapende innsats.

Sápmi-delprogrammets mål er å styrke samisk identitet, språk, kultur og næring gjennom en videreutvikling av det grenseoverskridende samarbeidet.

Finland har hovedsekretariatet for Interreg III A Nord, med plassering i Rovaniemi, og har i tillegg hovedansvaret for delprogrammet Kolarctic. Hovedsekretariatet for delprogrammet Nordkalotten er plassert ved Länsstyrelsen for Norrbotten i Luleå. Sekretariatet for delprogrammet Sápmi er plassert ved det svenske Sametinget i Kiruna. I tillegg er det et eget sekretariat ved det norske Sametinget i Karasjok.

Nord-programmet har for perioden 2000-2006 fått 47,2 millioner euro (387 millioner NOK) fra EUs strukturfondsmidler, mens samlet støtte fra EU-landene beløper seg til 90,5 millioner euro (742,1 millioner NOK). Norges nasjonale bidrag til programmet er på 16 millioner euro (131,2 millioner NOK).

Områdene som hører til Nord-programmet

Interreg III B, Østersjøprogrammet

Østersjøprogrammet omfatter elleve land: Norge, Danmark, Sverige, Finland, Estland, Latvia, Litauen og Polen samt deler av Tyskland, Russland og Hviterussland. For Norges del ble det geografiske programområdet utvidet fra Interreg II til III fra bare å omfatte Østlandssamarbeidets virkeområde til å omfatte hele landet.

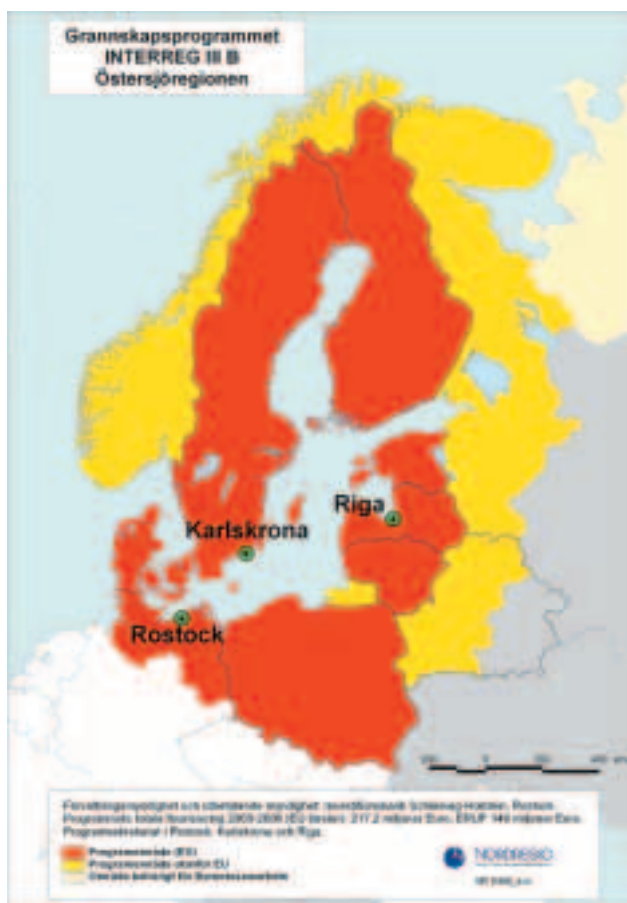
Programmet har bånd til det såkalte Nordlige Dimensjon-initiativet som nå er en integrert del av EUs politikk, og som

kom på den politiske dagsorden da Sverige og Finland ble medlemmer i unionen i 1995. Et kjernepunkt i denne politikken er å skape nærmere bånd mellom Russland og EU.

Formålet med Østersjøprogrammet er å styrke det regionale samarbeidet og videreføre ambisjonene om at Østersjøområdet skal bli den mest vekstkraftige regionen i Europa.

Mer konkret er arbeidet knyttet til følgende innsatsområder:

- Fremme regionale utviklingsstrategier og tiltak for geografisk definerte deler av Østersjøregionen og for turisme og energisektoren.

Områdene som hører til Østersjøprogrammet

- Gi støtte til territorielle strukturer som bygger opp under en bærekraftig utvikling i Østersjøregionen.
- Bidra til transnasjonal og bilateral institusjons- og kapasitetsbygging i Østersjølandene.

Programmet er støttet med 149 millioner euro (1,2 milliarder NOK) fra EUs strukturfond (ERDF), mens den totale støtten fra EU beløper seg til 217,2 millioner euro (1,8 milliarder NOK) for perioden 2000-2006. I tillegg kommer den norske nasjonale finansieringen på 6 millioner euro (50 millioner NOK).

Det felles programsekretariatet er delt mellom Karlskrona i Sverige, Rostock i Tyskland og Riga i Latvia. Programmet omfatter 83 prosjekter (2004/2005). Norge deltar i 31 av disse prosjektene, hvorav fire har norsk prosjektledelse.

Interreg III B, Nordsjøprogrammet

Sju land rundt Nordsjøen deltar i Nordsjøprogrammet: Norge, Sverige, Danmark, Tyskland, Nederland, Belgia og Storbritannia. Det geografiske programområdet består av 69 regioner. Fra norsk side deltar alle fylkene i Sør- og Midt-Norge med unntak av Nord-Trøndelag. Oppland og Hedmark er nye deltakere og var ikke med i det foregående Nordsjøprogrammet.

Innsatsen i programmet er knyttet til fire innsatsområder:

- Transnasjonale romlige utviklingsstrategier og aktiviteter for urbane, rurale og maritime systemer.
- Effektiv og bærekraftig transport, og bedre tilgang til informasjons- og kommunikasjonsteknologi.
- Bærekraftig forvaltning og utvikling av miljø, naturressurser og kulturarv.
- Forvaltning av vann og vannressurser.

EUs strukturfond (ERDF) støtter programmet med 121,58 millioner euro (1 milliard NOK) for perioden 2000-2006, mens den totale støtten fra EU-landene utgjør 243,16 millioner euro (2 milliarder NOK). Norsk støtte til programmet er 10 millioner euro (82 millioner NOK).

Områdene som hører til Nordsjøprogrammet

Programmet har satt i gang 54 prosjekter (2004/2005). Norge deltar i 31 av prosjektene, og er hovedprosjektleder for fem av disse. Fellesekretariatet for Nordsjøprogrammet er lagt til Viborg amt i Danmark.

Interreg III B, Nordlig Periferi

Nordlig Periferi-programmet har deltakere fra EU-landene Sverige, Finland og Storbritannia (Skottland).

Disse samarbeider nært med partnere fra flere land i det nordatlantiske området som står utenfor EU: Norge, Island, Færøyene og Grønland.

Norske deltakere er Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag fylkeskommuner. Programmets visjon er å støtte opp under utviklingen av "prosperous, inclusive and self-sustaining communities" innenfor det området som programmet arbeider i. For å realisere denne visjonen har en valgt ut tre strategier som til sammen skal gi programmet et fokus.

Disse er:

- Bedring av konkurransevnen
- Bærekraftig utvikling
- Lokalsamfunnsutvikling for å opprettholde folketall og tjenestetilbud

Områdene som hører til Nordlig periferi

Arbeidet med programmet ledes av en overvåkningskomité, der hvert EU-land pluss Norge har tre medlemmer, mens Island, Færøyene og Grønland har to medlemmer hver. Fellessekretariatet ligger i København, mens ansvaret for finansiering, prosjektøkonomi m.m. er lagt til länsstyrelsen i Västerbotten län i Sverige, som ligger i Umeå.

For perioden 2000-2006 støttes Nordlig Periferi-programmet med 21,3 millioner euro (175 millioner NOK) fra EUs strukturfondsmidler (ERDF), mens samlet støtte fra EU-landene beløper seg til 35,9 millioner euro (294,4 millioner NOK). Norsk nasjonal finansiering er 5,5 millioner euro (45 millioner NOK). Programmet omfatter 30 prosjekter (2004/2005). Av disse har 21 norske partnere, mens to har norsk prosjektleder.

Interreg III C, sone Nord - Øst - Sør - Vest

Til sammen 49 land og selvstyrte områder deltar på en eller annen måte i programmet, som består av fire delprogrammer som har fått navn etter hver sin himmelretning. Til sammen omfatter programmet 195 prosjekter (2004/2005). Norge deltar i 13 av prosjektene, flesteparten i Nordsonen. Ett prosjekt har norsk prosjektleder.

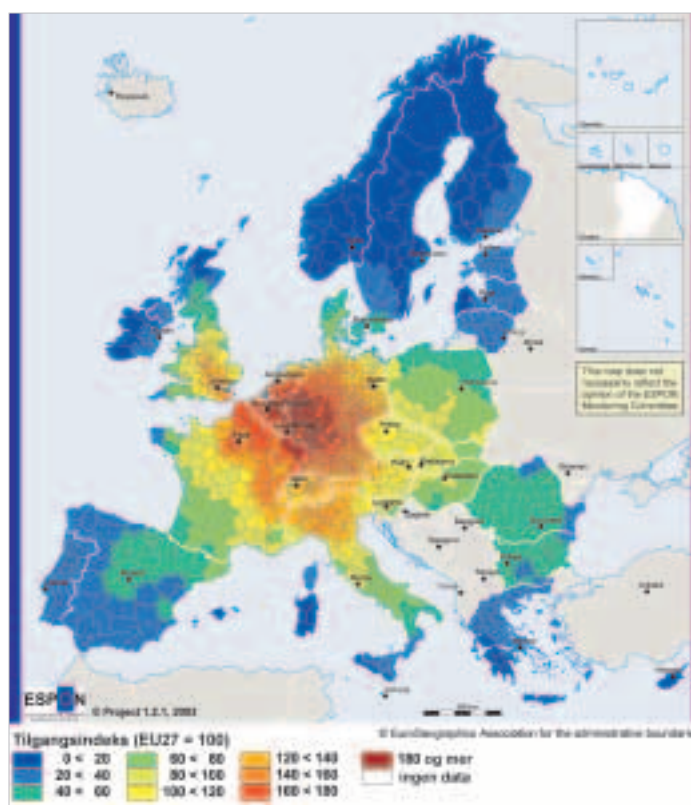
Interreg C er innrettet på ikke-sammenhengende regioner eller områder, og ideen er å hjelpe slike regioner til å komme i kontakt med hverandre. Programmet disponerer i alt 36,3 millioner euro (297,7 millioner NOK) for perioden 2000-2006, hvorav 16,1 millioner euro (132 millioner NOK) i støtte fra EUs strukturfond (ERDF). I tillegg kommer den norske nasjonale finansieringen på 3 millioner euro (24,6 millioner NOK).

ESPON

ESPON (The European Spatial Planning Observatory Network) er organisert som et nettverk av europeiske forskningsmiljøer og forskere.

Programmet er knyttet til Det europeiske perspektivet på regional utviklingsplanlegging (The European Spatial Development Perspective, forkortet ESDP), vedtatt i 1999. Dette initiativet tar sikte på å komme frem til felles perspektiver og strategier for utviklingen av Europa, basert på territoriell samhörighet (på engelsk: cohesion), vern av naturressursene og kulturarven, samt mer likeverdige konkurransevilkår i Europa.

En viktig oppgave for ESPON er å klargjøre hva politiske mål, retningslinjer og valg innebærer rent territorielt.

Eksempel på et ESPON- kart: Potensiell tilgang via veg til senter i Europa med stor befolkning og høy BNP.

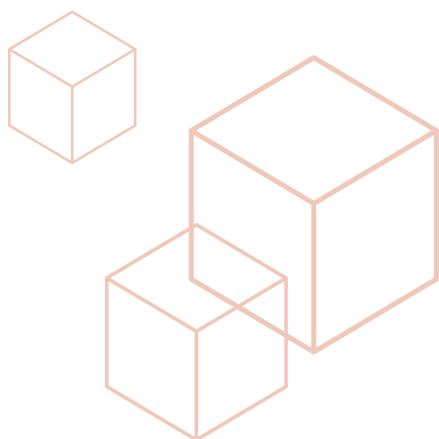
Programmet har et totalt budsjett på 12 millioner euro, og av dette er halvparten finansiering fra EUs strukturfond ERDF.

Norge kom formelt med i ESPON-samarbeidet i begynnelsen av 2003, og Norge er representert i overvåkingskomiteen som styrer arbeidet med programmet. NIBR, Norsk institutt for by- og regionforskning, fungerer som nasjonalt kontaktpunkt for ESPON i Norge. Programmet er bygd opp av 29 forsknings- og utredningsprosjekter (2004/2005), hvorav Norge deltar i sju.

Interreg-prosjekter med norsk deltakelse

Som nevnt deltar Norge i mer enn 300 Interreg III-prosjekter. Prosjektene har svært ulik størrelse. For eksempel er det innenfor Nordsjø- og Østersjøprogrammet enkelte prosjekter som er meget store når det gjelder økonomisk ramme, mens det særlig under Interreg A-programmene finnes prosjekter som er ganske små.

Det følgende gir en nærmere presentasjon av et lite utvalg av Interreg-prosjekter der Norge deltar. Utvelgelsen er foretatt slik at prosjektene i størst mulig grad skal speile den store bredden i både tema og type av deltakelse som preger Interreg-samarbeidet.

Grensetjenesten i Morokulien

Prosjekttittel: Grensetjenesten i Morokulien
Prosjektperiode: jan. 2003 - sept. 2005
Budsjett: 1.746.040 NOK
Norsk bidrag: 839.520 NOK
Prosjektleder: Torbjörn Frick, Morokulien Infosenter
Norsk prosjekteier: Eidskog Næringservice KF
Kontakt: Torkel Strøm, e-post: torkel.strom@eidskog.kommune.no
Internett: www.grensetjansten.no

Grensetjenesten i Morokulien er et samarbeidsprosjekt innenfor Interreg III A-programmet Sverige-Norge. Prosjektet er ledet fra Sverige, mens norsk prosjekteier er Eidskog Næringservice KF.

Fra norsk side deltar Hedmark fylkeskommune, Eidskog kommune, Aetat Hedmark og ARKO-samarbeidet i styringsgruppen for prosjektet. Fra svensk side deltar Eda kommune, AF-Expo og Länsstyrelsen i Värmland. Prosjektet er likevel ikke avgrenset til Hedmark-Värmland, men tar opp spørsmål og problemstillinger som er relevante for hele Norge og Sverige.

Målsetting for prosjektet

Prosjektet skal bidra til å gjøre det lettere for næringslivet og for folk flest å operere på tvers av grensen mellom Norge og Sverige, ved å opprette en tjeneste for profesjonell og samordnet informasjons- og rådgivningsvirksomhet som håndterer spørsmål om toll, skatt, arbeidsformidling, forsikring og andre saker som er viktige i grenseområdene.

Tjenesten skal delvis være fysisk lokalisert i grenseområdet Morokulien, men skal også kunne nås via Internett og telefon. Den grenseregionale samarbeidsorganisasjonen ARKO-samarbeidet er sentral i arbeidet.

Resultater fra prosjektet

Grensetjenesten har hjulpet nærmere 50 000 privatpersoner og foretak som har grenseoverskridende aktivitet mellom Norge og Sverige. Gjennom Grenserådet, som har en unik sammensetning av norske og svenske myndigheter (toll, trygd, Aetat, partene i arbeidslivet, m.fl.), har man klart å løse flere grensehindre som enkeltmennesker opplever på grunn av landenes ulike regelverk. Enkelte av disse er også løst i et EU-perspektiv, eksempelvis utenlandske arbeideres rettigheter i norske konkursrammede foretak.

Lokalt er det bygd opp kompetanse på grenseproblematikk i arbeidsmarkedet, noe som har gitt knoppskyting og lokale arbeidsplasser ved at Aetat nasjonalt har lokalisert behandlingen av skjema E-301 om arbeidskraft-utveksling til og fra Norge, til Morokulien ved Rv 2 mellom Oslo og Stockholm.

PERSIKA

Prosjekttittel: PERSIKA

Prosjektperiode: jan. 2002 - des. 2004

Budsjett: 13,2 millioner NOK

Norsk bidrag: 6,6 millioner NOK

Prosjektleder: Sofia Axelson,
Forshaga kommun

Norsk prosjekteier: Fylkesmannen
i Hedmark

Kontakt: Elisabeth Rønnevig,
e-post: elisabeth.ronnevig@su-he.stat.no
Internett: www.persika.org

PERSIKA er et skoleutviklingsprosjekt innenfor Interreg III A-programmet Sverige-Norge, området Indre Skandinavia. Forkortelsen PERSIKA står for: Problemløsende, Erfaringsøkende, Risikovillig, Skapende, Initiativrik, Kreativ og Ansvarlig - noe som samlet uttrykker egenskaper som er viktige for prosjektet. Prosjektnavnet er også valgt fordi frukten - persika på svensk, fersken på norsk - på en god måte skildrer de egenskapene et aktivt, skapende og tiltaksomt menneske har. Frukten har et mykt, men holdbart ytre, med et smakfullt og saftig fruktkjøtt og en hard og sterk kjerne.

Målsetting for prosjektet

Formålet med prosjektet er å styrke entreprenørånden hos skoleelever for på sikt å få flere til å starte egne bedrifter eller virksomheter. Gjennom å oppmuntre til kreativitet og initiativrikdom, gi rom for å være annerledes og inspirere unge mennesker til å tenke "egne tanker" i stedet for å velge opptråkkete spor, håper prosjektet å nå målsettingene sine. Det handler med andre ord om å være villig til å ta ansvar og medvirke til utvikling.

På norsk side deltar tolv kommuner fra Hedmark - Eidskog, Elverum, Grue, Hamar, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Ringsaker, Sør-Odal, Våler og Åsnes - i tillegg til fylkesmannen i Hedmark og Hedmark fylkeskommune. Fra svensk side deltar ni kommuner fra Värmland og Dalarna, foruten Region Värmland, Länsstyrelsen i Värmland og Dalarna samt Landstinget i Dalarna.

Resultater fra prosjektet

Prosjektet har blant annet resultert i rapporter, videoer og seminarer. Flere nye nettverk er etablert, både lokale/regionale - mellom skoler og næringsliv - og på tvers

av landegrensene. Deltakerne har blitt kjent med konkrete konsepter for å utvikle entreprenørskap i skolen, og med nye arbeids- og organiseringsmåter for skolen.

GAPTA - sørsamiske drakter i Norge og Sverige

Prosjekttittel: GAPTA

Prosjektperiode: jan. 2003 - juni 2004

Budsjett: 630.000 NOK

Norsk bidrag: 315.000 NOK

Prosjektleder: Gaaltije, Östersund

Norsk prosjekteier: Saemien Sitje, Snåsa

Kontakt: Susanne Lyngman,

tlf. +47 74 15 15 22

Internett:

GAPTA er et prosjekt i det samiske innsatsområdet i Interreg III A-programmet Norge-Sverige. Prosjektet arbeidet med å dokumentere den sørsamiske drakten, både i Sverige og Norge. Prosjektet bygget på et samarbeid mellom Gaaltije - sørsamisk kultursenter i Östersund og Saemien Sijte - sørsamisk museum og kultursenter i Snåsa.

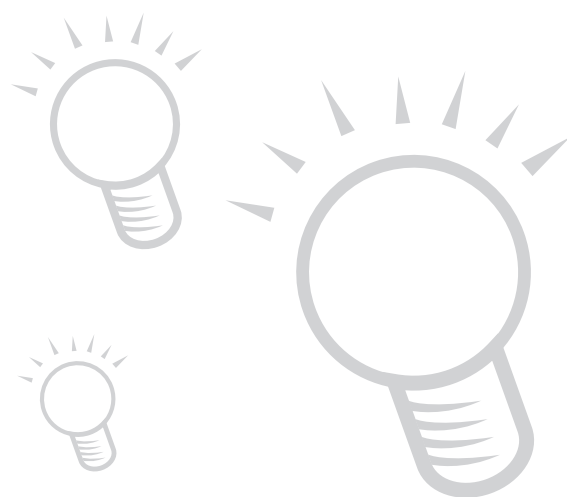
Andre sentrale deltakere i samarbeidet var Duodjeinstituhtta, Rørosmuseet og Jämtlands Läns Museum. I Norge var arbeidsområdet for prosjektet Sør- og Nord-Trøndelag, i Sverige Jämtland, Härjedalen og Södra Västerbotten. Målgruppen var samene på begge sider av grensen, men også folk flest i grense-traktene.

Målsetting for prosjektet

Prosjektet har sin bakgrunn i arbeidet til en samisk dokumentasjonsgruppe ved Jämtlands läns museum, som i en årrekke drev med dokumentasjon av den sørsamiske drakten, først og fremst innenfor Jämtlands län. Ved prosjektstart var likevel ikke dette materialet på langt nær fullstendig, og det var behov for en videreføring av arbeidet som var gjort, i samarbeid mellom sørsamiske miljøer i Sverige og Norge.

Resultater fra prosjektet

Prosjektet har ført til at nettverket mellom samiske utøvere er styrket og utvidet. Det er gjennomført kurs og en utstilling om sørsamiske drakter, og det er utviklet en samlet terminologi knyttet til sørsamisk drakttradisjon.

Interregionalt samarbeid tar sin tid og kan være slitsomt, men ...!

"Jeg vil heller si det slik: At interregionalt arbeid er slitsomt og arbeidskrevende, men ENORMT stimulerende og lærerikt. Jo mer tid og innsats som investeres, desto større utbytte får både arbeidsgiver og den enkelte prosjektmedarbeider".

Selen - vår felles ressurs

Prosjekttittel: Selen - vår felles ressurs

Prosjektperiode: okt. 2003 - des. 2005

Budsjett: 5.562.000 NOK

Norsk bidrag: 927.000 NOK

Prosjektleder: Kvarkenrådet

Norsk prosjekteier: Nordland fylkeskommune

Kontakt: Mona Gilstad,

e-post: mg@hials.no

Internett: www.kvarken.org

Prosjektet inngår i Interreg III A-programmet Kvarken-MittSkandia, og er et samarbeid mellom Finland, Sverige og Norge. Prosjektet er geografisk avgrenset til kystområdene i Kvarken (Sverige og Finland) og kystområdet på Helgeland i Nordland. Foruten Kvarkenrådet og Nordland fylkeskommune er andre viktige partnere Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Österbottens län, Innovasjon Norge/ Fiskeri-departementet og Norges Råfisklag.

Målsetting for prosjektet

Formålet med prosjektet er å utvikle en økologisk forvaltning av selbestanden, og med det skape forutsetninger for å utnytte selen som ressurs. Tradisjonelt har selen vært en ressurs for folk som bor langs kysten, både i Kvarkenområdet og på Helgeland.

Jaktforbudet de siste årene har gjort at mengden av sel har økt og blitt et problem for fiskerinæringen. Prosjektets knutepunkt er et selsenter, som skal fungere som et forum for å konkretisere mål og nå fram til en normal forvaltning, i tillegg til å øke samvirket mellom organisasjoner og styresmakter.

Rednings samarbeid

Prosjekttittel: Rednings samarbeid

Prosjektperiode: des. 2002 - des. 2004

Budsjett: 3.700.000 NOK

Norsk bidrag: 501.000 NOK

Prosjektleder: Länsstyrelsen i

Norrbottnens län

Norsk prosjekteier:

Hovedredningsentralen Nord-Norge

Kontakt: Anne Gundersen,

e-post: ahg@jrcc-bodoe.no

Internett:

Prosjektet var en del av Kolarctic- del-programmet under Interreg III A, Nord, og var et samarbeid mellom Norge, Sverige, Finland og Russland. Området prosjektet opererte innenfor var Barents-regionen, med alle som er involverte i redningstjenesten i regionen som målgruppe.

Norsk partner var Hovedredningsentralen Nord-Norge i Bodø. Andre sentrale norske partnere var Øst-Finnmark politidistrikt, Troms politidistrikt, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Luftambulansen ANS.

Interregionalt samarbeid kan ikke gjøres med venstrehanden!

"Slikt arbeid krever at en har tid til å jobbe med de aktivitetene som er fastsatt i prosjektplanen og ikke minst til rapporteringen. Det er også viktig at de som deltar, har et oppriktig ønske om å lære noe om hvordan andre land arbeider innenfor samme tema, og at en kan dra nytte av denne kunnskapen inn i sin egen organisasjon. Prosjektaktivitetene må falle naturlig inn i den egne organisasjonens satsingsområder".

Målsetting for prosjektet

Prosjektet tok sikte på å utvikle samarbeidet mellom redningstjenestene på Nordkalotten og Nordvest-Russland for å imøtekomme hensynet til forebyggende tiltak og raskere håndtering av ulykker.

Resultater fra prosjektet

Prosjektet har gitt deltakerne erfaring med såkalte "Task Force (TF)"-grupper sammensatt av to personer fra hvert deltakerland. I alt var det tre slike grupper. TF-gruppene fikk tildelt målsetting og mandat, der TF1 så på mulig felles utdanning av blant annet skadestedsledere, og deltakerne i den gruppen gjennomførte også et pilotprosjekt på dette med deltaking fra alle de fire landene.

TF2 hadde som oppgave å se på felles øvelser og deltok på en felles øvelse mellom Finland og Russland. Gruppen kartla også tilgjengelige ressurser for redningstjeneste i hele Barentsregionen. TF3 hadde som oppgave å se på de juridiske aspektene ved slikt samarbeid

over grensene, og la fram forslag til en ny, multilateral avtale mellom landene. Detaljer om dette finnes på www.beac.st

RANE - Rock Art in Northern Europe

Prosjekttittel: RANE

Prosjektperiode: juni 2002 - des. 2005

Budsjett: 25,6 millioner NOK

Norsk bidrag: 6,4 millioner NOK

Prosjektleder: Västra Götalands län

Norsk prosjekteier: Riksantikvaren

Kontakt: Inger Marie Olsrud,

e-post: imo@ra.no

Internett: www.rane-online.org

RANE er et samarbeidsprosjekt om bergkunst i Norden og Russland. Det inngår i Østersjøprogrammet under Interreg III B, med deltakelse fra Sverige, Norge, Danmark, Finland og Russland. Prosjektet blir ledet fra Sverige, av länsadministrasjonen i Västra Götalands län. Norske deltakere er Finnmark fylkeskommune, Sametinget, Alta museum, Tromsø museum/Universitetet i Tromsø, Flora

kommune og Riksantikvaren. I tillegg deltar ni ulike partnere fra Danmark, 28 fra Sverige, én fra Finland og én fra Russland.

Målsetting for prosjektet

De rike forekomstene av bergkunst - helleristinger - som finnes i de nordiske landene danner bakgrunnen for prosjektet. Målsettingen er å øke det regionale samarbeidet når det gjelder bergkunst i Norden, samtidig som prosjektet skal arbeide for bedre dokumentasjon, vern og forvaltning av den felles kulturarven som bergkunsten utgjør i de nordiske landene og i Russland.

I prosjektet inngår eksperter fra ulike felt, fra arkeologer og arkitekter til informasjonsarbeidere og lærere. Disse skal sammen medvirke med sin ekspertise. Et viktig innslag i arbeidet er å øke kunnskapen og engasjementet om helle-

ristinger hos lokalbefolkningen, grunneiere, politikere og skoleelever.

Resultater fra prosjektet

Prosjektet har dokumentert og sikret et stort antall bergkunstlokaliteter. Det er produsert en DVD og det er utviklet spesielle skoleprogrammer. Fire databaser er bygd opp og seks hjemmesider er "oppe og går" - se blant annet www.rane-online.org.

Som del av prosjektet er det etablert et informasjonssenter og gjort forstudier for ytterligere fem andre sentre. Også den internasjonale interessen for prosjektet har vært stor, og partnerskapet arbeider nå med å etablere nye prosjekter med blant annet deltakelse fra Portugal, Spania, England og Skottland.

Metropolitan Areas +

Prosjekttittel: Metropolitan Areas +
Prosjektperiode: mars 2003 - mars 2006
Budsjett: 12,8 millioner NOK
Norsk bidrag: 3,8 millioner NOK
Prosjektleder: Berlin - Brandenburg DE
Norske prosjekteier: Østlandssamarbeidet
Kontakt: Inge Brørs, e-post: inge.brors@akershus-f.kommune.no
Internett: www.metropolitan-areas.net

Metropolitan Areas + er et samarbeidsprosjekt innenfor Interreg III B, Østersjøprogrammet, og er en videreføring fra et Interreg II C-prosjekt. Prosjektet er ledet fra Tyskland, og foruten Tyskland og Norge deltar også partnere fra Sverige,

"Interreg vart sett på som på sida av norsk regionalpolitikk då Noreg først gjekk med i Interregprogramma. Men dette har endra seg, og no er sentrale politikarar med i arbeidet. Men framleis er det meir å hente, og det gjeld særleg i programutviklinga i førekant av Interregprogramma, der er nok det regionale nivået for lite med"

Finland, Danmark, Russland, Litauen og Polen. I Norge deltar Akershus, Oslo, Buskerud og Østfold fylkeskommuner i tillegg til Østlandssamarbeidet.

Målsetting for prosjektet

Formålet med prosjektet er å danne et nettverk mellom europeiske storby- eller metropolområder (MA+) som kan styrke deres konkurranseevne. Fokuset i MA+ er lagt på en balansert polysentrisk utvikling av storbyområdene i Østersjøregionen, og spesielt en styrking av hovedstedene og deres omland.

Dette kan oppnås ved å redusere konflikter som lett oppstår mellom ulike storbyer når det gjelder funksjoner og investeringer. Interkommunalt og interregionalt samarbeid kan dempe slike konflikter, noe Østlandssamarbeidet er et eksempel på i Norge og Mälärregionen i Sverige.

Ved hjelp av prosjektet skal storbyregionene bli bedre i stand til å skape nye jobber, legge til rette for mer miljøvennlige trafikkløsninger samt øke livskvaliteten for befolkningen sin. Dette er langsiktige målsettinger, og på kort sikt er hensikten å markedsføre regionene og skaffe til veie nye investeringer, slik at målene om vekst og utvikling kan nås.

Resultater fra prosjektet

Så langt har prosjektet ført til nye samarbeidsmønstre og styrket integrasjonen mellom storbyområdene i den vestlige og østlige del av Østersjøregionen. Det har også påvirket nasjonale planprosesser, for eksempel arbeidet med Nasjonal Transportplan (NTP) i Norge.

Sykkelruten rundt Nordsjøen

Prosjekttittel: Sykkelruten rundt Nordsjøen

Prosjektperiode: mars 2003 - sept. 2006

Budsjett: 16,8 millioner NOK

Norsk bidrag: 4,4 millioner NOK

Prosjektleder: Rogaland fylkeskommune

Kontakt: Eli Viten, e-post:

evi@rfk.rogaland-f.kommune.no

Internett: www.northsea-cycle.com

Sykkelruten rundt Nordsjøen - The North Sea Cycle Route - er en del av Nordsjøprogrammet i Interreg III B. "Nordsjøruta" er verdens lengste skilte sykkelrute - 6000 km lang - og går gjennom ikke mindre enn 68 fylker i sju land. Den strekker seg fra Bergen og Shetland i nord til Harwich og Hoek van Holland i sør.

Prosjektet er et samarbeid mellom partnere i alle de berørte landene: Nederland, Tyskland, Danmark, Sverige, Norge, Skottland og England. Norske deltakere er Rogaland fylkeskommune, som også har ledelsen av prosjektet, samt Østfold, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Hordaland fylkeskommuner, pluss Statens vegvesen Region sør.

Målsetting for prosjektet

Formålet med prosjektet er å etablere en skiltet, sikker og godt organisert sykkelrute rundt hele Nordsjøen, med spennende sykkelutfordringer og med muligheter til å oppleve både natur- og kulturattraksjoner i Nordsjølandene. Sykkelruten skal kobles sammen av de mange nordsjøfergene som anløper store havnebyer som Amsterdam, Hamburg, Esbjerg, Göteborg, Bergen og Newcastle.

Resultater fra prosjektet

Prosjektet har definert en sykkelrute gjennom sju land og fått den skiltet og anerkjent. Dette har i seg selv bidratt til utviklingen av et positivt tilbud til sykling gjennom byer og landdistrikter, til glede både for fritids- og ferisykling, men også sykling til skole og arbeid.

Det enkelte fylke og den enkelte kommune har selv definert sykkelruten, noe som har økt dens betydning for rekreasjon, opplevelse og reiseliv. Sykkelruten skal synliggjøres i overordnede planer, og blir tatt hensyn til i detaljplaner på en mer bevisst måte enn tidligere.

Prosjektet har bidratt til en omfattende markedsføring av Nordsjøfylkene gjennom formidling av kart, brosjyrer og en egen internettpresentasjon. For de deltagende fylkene presenteres reiselivsmål og det gis henvisninger til reiselivsnett. I tillegg har prosjektet gitt en betydelig indirekte markedsføring gjennom media, f.eks. er Norge og Rogaland som turistmål omtalt svært positivt i tyske fagtidsskrifter.

Dette er markedsføring som alene er verd mange ganger den innsatsen som fylkene legger inn i prosjektet, og det illustrerer at det kan ligge betydelige synergieffekter i denne type samarbeid.

Den nordlige maritime korridoren

Prosjekttittel: Den nordlige maritime korridoren

Prosjektperiode: mars 2002 - des. 2005

Budsjett: 40,2 millioner NOK

Norsk bidrag: 25,8 millioner NOK

Prosjektleder: Rogaland fylkeskommune (Nordsjøprogrammet)

Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag

(Nordlig Periferi-programmet)

Kontakt: Olav Hauge

(Nordsjøprogrammet,

e-post: olav.hauge@asplanviak.no

Ine Hilling (Nordlig Periferi-programmet),

e-post: ine.hilling@lu.no

Internett:

www.northernmaritimecorridor.no

"Northern Maritime Corridor" (NMC) er formelt sett to prosjekter, der det ene er organisert innenfor Nordsjøprogrammet og det andre innenfor Nordlig Periferi-programmet. Prosjektene har egne budsjetter og egne prosjektledere. Geografisk dekker de hvert sitt område.

Målsetting for prosjektet

Prosjektet har som sitt fremste siktemål å utvikle en sikker maritim skipsrute fra Barentshavet langs norskekysten og til hjertet av Europa. Følgende emner er viktige i prosjektet: utvikling av regionale maritime klynger, støtte til nærsjøfart, transport innenfor petroleums- og sjømat-sektoren, og strategier for risikohåndtering.

Prosjektet sikter mot å binde sammen kystregionene rundt Nordsjøen og produksjonsindustrien i regionen med industriutviklingen i Barentsregionen. Det sikter videre mot å flytte gods fra lastebiler til skip, redusere bruken av vegnettet i Vest-Europa, forbedre effektiviteten på transportsystemene som binder sammen sjø, hav, jernbane og innenlandske vannveier. Målet er å forbedre konkurransevnen til den kystnære industrien i Nordsjøregionen og Nordlig Periferi-regionen.

Resultater fra prosjektet

En ny fraktrute fra Trøndelag til Rotterdam er opprettet som følge av prosjektet. Ellers er forventede resultater

fra prosjektet at det skal utvikles nye opplegg for logistikk og transport av sjømat, nye maritime transportopplegg innenfor petroleumssektoren som tar hensyn til virksomheten i Nordsjøen og petroleumsaktiviteten som er under utvikling i Barentshavet.

Prosjektet skal bidra til implementering og harmonisering av strategier for risikohåndtering for å ivareta en bærekraftig og trygg utvikling av den nordlige maritime korridoren. Til sist er det også et mål å få etablert et internasjonalt nettverk av maritime næringsklynger i ulike områder av dette store havområdet.

Kultivering av nordlige bær

Prosjekttittel: Kultivering av nordlige bær

Prosjektperiode: juni 2002 - mai 2005

Budsjett: 7,9 millioner NOK

Norsk bidrag: 2,3 millioner NOK

Prosjektleder: Universitetet i Kuopio, Finland

Norsk prosjekteier: Planteforsk

Kontakt: Kåre Rapp,

e-post: kaare.rapp@planteforsk.no

Internett: www.uku.fi/northernberries

"Domestication of Northern Berries" - kultivering av nordlige bærsorter - er et forsknings- og utviklingsprosjekt innenfor Nordlig Periferi-programmet. Prosjektet er ledet fra Finland, og i tillegg er det med deltakere fra Norge, Skottland, Sverige og Russland.

Den norske støtten til prosjektet kommer fra statlige Interreg-midler, dessuten har Troms, Nordland og Nord-Trøndelag fylkeskommuner gitt tilskudd til prosjektet. Det samme har Planteforsk Holt, Andøytorv AS på Dverberg og Fossli AS i Stjørdal. Andre norske deltakere er Eggen

gartneri i Fauske, Universitetet i Tromsø - Institutt for biologi, Norges landbrukshøgskole, tekniske fag og Enderund consulting, Dokka. I Norge opererer prosjektet i Finnmark, Troms og Nordland. Deltakere i prosjektet er ellers Scottish Crop Research Institute, Högscoleförbundet Östra Norrbotten, Maaseudun Yrityspalvelut Oy og statsuniversitetet i St. Petersburg.

Målsetting for prosjektet

Målsettingen for prosjektet er kultivering av utvalgte ville nordlige bær - blåbær, tyttebær, multe og andre sorter. Særlig er kultivering av multer aktuelt. De ulike forskingsinstitusjonene som deltar i prosjektet utfører forskjellige studier av kultivering av nordlige bærsorter.

I Norge blir det for eksempel gjennomført studier i utvikling av plantemaskiner for bær, Finland gjennomfører studier i gjenvinning av tidligere torvmyrer, mens det i Skottland og Russland blir gjennomført analyser og effektstudier av bioaktive komponenter. I tillegg blir det foretatt parallelle kultiveringsstudier med utvalgte multeplanter, som er tilpasset de ulike klimatiske forholdene i deltakerlandene og -områdene.

Resultater fra prosjektet

Til nå har prosjektet blant annet utviklet ferdig en plantemaskin, og registrert store forskjeller når det gjelder bærsortenes evner til frøsetting ved bruk av humler under kontrollerte forhold. Dette siste vil spille en viktig rolle for den videre sortutviklingen av ville bær.

Naturbasert reiseliv

Prosjekttittel: Naturbasert reiseliv

Prosjektperiode: jan. 2004 - des. 2006

Budsjett: 12,3 millioner NOK

Norsk bidrag: 6,15 millioner NOK

Prosjektleder: Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag

Kontakt: Tommy Nilsen, e-post:

tommy.nilsen@lu.no

Internett:

Prosjektet er en del av Nordlig Periferiprogrammet. Naturbasert reiseliv er en ny reiselivssektor som har oppnådd betydelig vekst de siste årene. Definisjonen på denne formen for reiseliv eller turisme, er at den har naturen som basis for produktet og at nærhet til og kontakt med naturen er hovedattraksjonen for de besøkende.

Prosjektet har norsk hovedprosjektleder; Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag. Andre norske deltakere er Nord-Trøndelag fylkeskommune. I tillegg deltar partnere fra Sverige, Island og Skottland.

Målsetting for prosjektet

Prosjektet har tre hovedmål:

- Å utvikle en modell for integrert markeds kunnskap om naturbasert reiseliv, for å kunne forbedre både produktutvikling og markedsføring.
- Å styrke de miljømessige kvalitetene ved naturbasert reiseliv i regionen, og på denne måten støtte opp om en bærekraftig utvikling.

"Interreg har gitt en ny dimensjon på samarbeid i grenseområder, og vi har fått et helt annet verktøy. Kontaktnettene er et annet og mye større enn før, vi kan tenke sammen med folk med liknende problemer."

- Å utvikle kunnskap, bygge nettverk og medvirke til innovasjon og utvikling innenfor naturbasert reiseliv.

AquaReg

Prosjekttittel: AquaReg

Prosjektperiode: mars 2003 - des. 2006

Budsjett: 4,3 millioner NOK

Norsk bidrag: 1,4 millioner NOK

Prosjektleder: Sør-Trøndelag fylkeskommune, i samarbeid med Nord-Trøndelag fylkeskommune

Norsk prosjekteier: Sør-Trøndelag fylkeskommune

Kontakt: Geir Tevasvold,

e-post: geir.tevasvold@stfk.no

Internett: www.aquareg.com

AquaReg er et prosjekt innenfor Interreg III C. Det er et samarbeid mellom regionen Galicia i Spania ved CETMAR Foundation, området Border, Midlands og Western (BMW) i Irland ved The Marine Institute og Trøndelag i Norge, representert ved Sør- og Nord-Trøndelag fylkeskommuner. I prosjektet inngår næringsorganisasjoner, SINTEF, utdanningsinstitusjoner, fiskeridirektoratet og regionalt næringsliv. Sør-Trøndelag fylkeskommune - i samarbeid med Nord-Trøndelag fylkeskommune - er prosjektleder.

Målsetting for prosjektet

Hovedmålet til prosjektet er å skape muligheter og utforme strategier for bærekraftig utvikling av perifere kystsamfunn ved hjelp av interregionalt samarbeid innen akvakultur og fiskeri. Overfiske og utarming av tradisjonelt fiskeri har ført til reduksjon i

fiskekvoter og omstrukturering av fiskeflåten i hele Europa. Det har ført til tap av tradisjonelle arbeidsplasser, og økende arbeidsløshet i mange kystsamfunn.

En konsekvens av dette er at havbruk har utviklet seg til å bli en viktig næring i mange kystsamfunn.

Tankegangen bak AquaReg er å gjøre mer effektiv bruk av erfaring og kunnskap fra havbrukere, fiskere og forskere på tvers av regionale og nasjonale grenser. Alle de tre regionene har sterke maritime forskningsmiljøer som avspeiler det regionale ressursgrunnlaget så vel som industrielle tradisjoner. AquaReg-tilnærmingen er konkret samarbeid på operasjonelt nivå, noe som involverer marin industri, marin forskning, skoler og kystsoneplanlegging.

Resultater fra prosjektet

Så langt har prosjektet ført til etablering av viktige nettverk mellom de deltakende regionene både på et faglig og mer administrativt nivå. Foruten fiske og havbruk brukes disse nettverkene innenfor kultur og utdanning; for eksempel har elever fra fiskerifaglig studieretning ved to videregående skoler i Trøndelag vært utvekslet med elever fra Galicia og Irland. Erfaringer fra spansk og irsk havbruk har gitt input til forsøk med oppdrett av nye arter i havbruksnæringen i Trøndelag.

"Eg trur vi først og fremst må fokusere på læring og det å bygge nettverk, og at det tek tid før vi ser omfattande resultat."

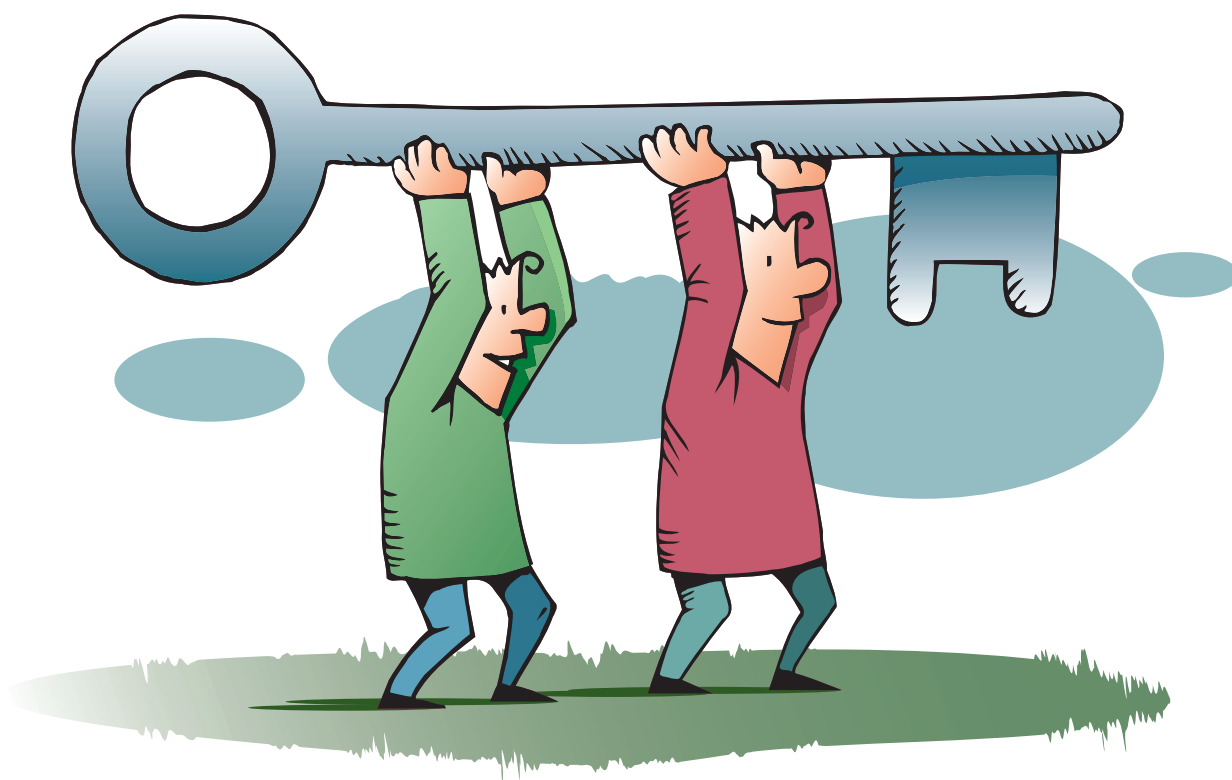
Resultater og nytteverdi av norsk deltaking i Interreg

Interreg III-programmene avsluttes først ved utgangen av 2006, og derfor er det for tidlig å komme med en endelig konklusjon om resultater og nytte av den norske deltakingen i Interreg-samarbeidet.

Aktiviteten i de forskjellige programmene og prosjektene som Norge deltar i, favner dessuten svært bredt rent tematisk - fra utvikling av nye bærsorter, nye rutiner for trygghet til sjøs, nye tjenester som skal

gjøre det lettere å krysse riksgrenser til registrering av sørsamiske draktskikker - slik at det også av denne grunn er vanskelig å trekke allmenne slutninger.

Noen felles prosjekterfaringer og -opplevelser kan likevel hentes ut av deltakingen så langt. Generelt har deltaking i Interreg gitt nye kunnskaper, ført til nye samarbeidsmønstre, nye nettverk og i noen grad også til nye markeder. Interreg-programmene støtter opp om norsk regionalpolitikk og blir en stadig viktigere del av det regionale utviklingsarbeidet.

Grunntanken bak alle prosjektene er at problemstillingen best, eller bare, kan løses gjennom samarbeid med én eller flere partnere i ett eller flere av nabolandene. En allmenn erfaring er da også at samarbeidet har utvidet og utviklet prosjektene på en måte som ikke hadde vært mulig om de skulle gjennomføres uten partnere utenfor Norge.

Svært mange av prosjektene ville i det hele tatt ikke sett dagens lys uten økonomisk støtte fra Interreg-programmene. Og de få som kunne blitt realisert likevel, ville blitt gjennomført i langt mindre skala enn det de har blitt ved hjelp av Interreg-midler.

Mange av de norske deltakerne har opplevd en glede over å kunne samarbeide på tvers av grenser, sammen med andre som også er opptatt av de samme problemstillingene. Og det er ikke minst en glede over å være med i et større (fag)miljø, og kunne løse problemer en ikke kan klare alene.

Men samarbeid, og ikke minst interregionalt samarbeid, tar tid, ofte langt mer enn prosjektdeltakerne hadde regnet med på forhånd. Dette er det viktig å være klar over når en vurderer resultatene av samarbeidsprosjektene, at det tar tid å oppnå resultater.

I en tid da det nye "nettverkssamfunnet" som preges av flernivåstyring og nye former for offentlig og privat samarbeid ser ut til å være på frammarsj over store deler av den vestlige verden, er kanskje den fremste nytten som Norge og norske regioner kan få av å delta i Interreg:

- å kunne ha eller få tilgang til kunnskap og kapital,
- å kunne fange opp og ta inn over seg impulser utenfra enten det gjelder egen region eller nasjonen,
- å være forberedt på og i stand til å tilpasse seg internasjonale endringskrefter på en mest mulig smidig og smertefri måte,
- å være åpen for andre kulturers verdi grunnlag og uttrykksformer, som kan berike vår egen kultur og være med og utvikle fastgrodde vaner, skikker og tankemønstre.

Kommunal- og regionaldepartementet
Regionalpolitisk avdeling
Tlf. 22 24 70 29/22 24 70 21
www.regionalpolitikk.no

Interreg III B Østersjøen

www.bsrinterreg.net

Nasjonalt kontaktpunkt:

Østlandssamarbeidet

Tlf. 61 28 93 53

www.ostsam.no

Interreg III B Nordsjøen

www.interregnorthsea.org

Nasjonalt kontaktpunkt: Vestlandsrådet

Tlf. 51 51 69 27

www.vestlandsraadet.no

Interreg III B Nordlig Periferi

www.northernperiphery.net

Nasjonalt kontaktpunkt: Landsdelsutvalget
for Nord-Norge og Nord-Trøndelag Tlf. 75
50 34 20 www.lu.no

Interreg III C

www.interreg3c.net

Nasjonalt kontaktpunkt: Sør-Trøndelag
fylkeskommune

Tlf. 73 86 62 96 www.stfk.no

Interreg III A Norge-Sverige

www.interreg-norge-sverige.com

Delprogram Grenseløst samarbeid

Østfold fylkeskommune, Interreg-

sekretariatet, tlf. 69 11 74 95/69 11 74 93

Delprogram Indre Skandinavia

Hedmark fylkeskommune, Interreg-
sekretariatet, tlf. 62 54 44 41/62 54 44 36

Akershus fylkeskommune, Interreg-
sekretariatet, tlf. 22 05 56 04

Østfold fylkeskommune, Interreg-
sekretariatet, tlf. 69 11 74 95

Delprogram Nordens Grønne belte

Nord-Trøndelag fylkeskommune,

Interreg-sekretariatet, tlf. 74 11 10 30

Sør-Trøndelag fylkeskommune,

Interreg-sekretariatet, tlf. 73 86 64 15

Delprogram Årjelsaemien Dajve

Sametinget, Kultur og næringsavdelingen,

tlf. 78 47 41 45

Interreg III A Kvarken-Mittskandia

www.kvarken-mittskandia.nu

MidtSkandia, c/o Rana Utviklingsselskap
AS, tlf 75 13 53 64

Interreg III A NORD

www.interregnord.com

Delprogram Kolarctic

Interreg, c/o Finmark Fylkeskommune,

Næringsavdelinga, tlf. 78 96 20 00

Delprogram Sápmi

Sametinget Karasjok, Kultur- og

næringsavdelingen, tlf. 78 47 40 00,

www.samediggi.no

Delprogram Nordkalotten

Troms Fylkeskommune, Regional

utviklingsetat, tlf. 77 78 81 61

Det er opprettet et eget nettsted for Interreg i Norge - www.interreg.no - med oversikt over og linker til alle Interreg-programmene og -prosjektene som har norsk deltakelse. Her gis det også informasjon om hvem som kan søke støtte fra eller deltakelse i Interreg-prosjekter, og hvordan man skal søke.

Utgitt av:
Kommunal- og regionaldepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere
eksemplarer av denne publikasjonen fra:
Statens forvaltningstjeneste
Kopi- og distribusjonstjeneste
Postboks 8169 Dep, 0034 Oslo
E-post: publikasjonsbestilling@ft.dep.no
Telefax: 22 24 27 86

Oppgi publikasjonskode: H-2164

Det er opprettet et eget nettsted for Interreg i Norge - www.interreg.no
- med oversikt over og linker til alle Interreg-programmene og -prosjektene
som har norsk deltakelse. Her gis det også informasjon om hvem som kan
søke støtte fra eller deltakelse i Interreg-prosjekter, og hvordan man skal søke.

Design, illustrasjon og layout:
Endre Barstad Grafisk design & illustrasjon
Tlf: 22 68 82 84/958 17 110
E-post: endre.barstad@online.no
Trykk: Mentor Media AS

